

DÖVAS

församlingsblad

2/2019

Dövprästerna i evangelisk-lutherska kyrkan i Finland

Borgå distrikt:

Maria Lindberg
Södra kajen 8 (PB 210)
00130 Helsingfors
Mobiltelfon: 050-3427129
e-postadress: maria.lindberg@evl.fi

St: Michels distrikt:

Seppo Laukkanen
Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli
Kirkkokatu 10 (PL 122)
50101 Mikkeli
Mobiltelefon: 050-3559819
e-postadress: seppo.laukkanen@evl.fi

Helsingfors distrikt:

Janne Rissanen
Tredje linjen 22 B
00530 Helsingfors
Mobiltelefon: 050-3711314
e-postadress: janne.rissanen@evl.fi

Uleåborgs distrikt:

Päivi Liiti
Ojakatu 1
90100 Oulu
Mobiltelefon: 044-7555554
e-postadress: paivi.liiti@evl.fi

Åbo distrikt:

Petri Majatie
Tavastgatan 13
20500 Åbo
Mobiltelefon: 0400-824039.
e-postadress: petri.majatie@evl.fi

Hela landet / Kyrkostyrelsen:

Maria Lindberg
Södra kajen 8 (PB 210)
00130 Helsingfors
Mobiltelfon: 050-3427129
e-postadress: maria.lindberg@evl.fi

Lappo distrikt:

Marja Saukkonen
Kauppakatu 19 C, 3. krs.
40100 Jyväskylä
Mobiltelefon: 0400-241401
e-postadress: marja.saukkonen@evl.fi

De Dövas mission:

Mirva Kulmala
Västerlånggatan 22 A
20100 Åbo
Mobiltelefon: 045-3186377
e-postadress: mirva.kulmala@kuurojenlahetyt.fi

Pärmbild: Hannele Rabb

Dövas församlingsblad /årgång 40
Adress: Södra kajen 8, 00130 Helsingfors
Ansvarig utgivare: Maria Lindberg
Redaktion: Janne Kankkonen, Maria Lindberg,
Hannele Rabb och Rolf Westerlund
Layout och illustrationer: Hannele Rabb
Utgivare: Kyrkans central för det svenska arbetet/Enheten för kyrkans verksamhet
Dövprästens hemsida: www.evl.fi/kcsa/ads/dovarbetet.hmt
Print: Grano, Jyväskylä
ISSN 0359-0445

Hej, läsare!
Skicka in texter till
nästa nummer före
30.9

441 Tryckeri 697

Ett budskap att sprida

När pingstdagen kom var alla lärjungar församlade. Då hördes plötsligt ett kraftigt ljud som en stormvind. Ljudet fyllde hela huset. De såg eldslägor som fördelade sig och stannade på var och en av dem. Alla fylldes av helig ande och började tala andra språk, som anden gav dem att tala.

I Jerusalem bodde fromma judar från alla världens länder. När ljudet hördes samlades hela skaran. Förvirringen blev stor när var och en hörde sitt språk talas. Mycket förvånade sade de: "Men de här som talar, är ju från Galiléen. Hur kan vi då höra vårt modersmål talas?"

Apg. 2:1-8 (på Lättläst svenska)

Pingsten förknippas med olika traditioner. "Jollei Helluntaina ole heilaa, niin ei koko kesänä" brukar det ibland sägas på finskt håll. Direkt översatt betyder det att om du inte har någon att flirta med på pingsten, så blir du ensam i sommar. Men det är ju bara ett ordstäv, så klart.

Kanske pingsten också är den tid då utflykts- eller stugsången kör igång? I kyrkan firas Pingsten med glada festgudstjänster. Det finns många traditioner och sätt att fira pingst på. Alla har sin egen!

Pingsten kallas ofta för Kyrkans födelsedag. Det var då kristendomen började spridas till olika folk. I bibeltexten berättas att lärjungarna vid pingst fylldes av helig ande och lärde sig prata olika språk. Att kunna olika språk var en förutsättning för att kunna sprida kristendomen också till andra folk än de som förstår samma språk som vi själva använder. Uppdraget gäller ännu idag. Ännu idag sprids kristendomens budskap ut i världen på talade språk och teckenspråk. Var och en av oss har fått den uppgiften.

Vilket är budskapet vi gärna skall sprida? Det är budskapet om Guds stora kärlek. Gud älskar oss så mycket att han lät Jesus dö för våra synders skull. Genom döden försonade Jesus alla världens synder. Därför kan vi få förlåtelse för det fel vi gör. Men Jesus förblev inte död. Han uppstod till nytt liv igen. Eftersom Jesus väcktes till nytt liv kan också vi få ett evigt liv. Då vårt liv på jorden är slut, får vi flytta hem till Gud. I himmelen möts vi varje dag av kärlek och frid. Visst är det ett glädjande budskap vi har kallats att berätta vidare!

Vi ber:

Gud,

vid den första pingsten

fyllde du lärjungarna med helig Ande

och lät dem på olika språk tala om Guds stora gärningar.

Tack, Gud, för att du inte lämnar oss ensamma utan kommer till oss.

Låt din Ande fylla din kyrka

så att kärleken återvänder överallt där den har förkvävts.

Låt evangeliet nå ut över alla gränser.

Kalla jordens alla folk till ett liv i gemenskap med dig, för Jesu Kristi skull.

Amen

Maria

Konfirmationsminnen: Jorma

I årets fyra nummer kommer vi att ha intervjuer om konfirmation. I den andra intervjun berättar Jorma Rantala från Vasa om sina minnen från konfirmationen.

När blev du konfirmerad?

–Vi hade skriftskola tre timmar varje eftermiddag i dövskolan i S:t Michel. Och så var vi på en bussutfärd till en gudstjänst i kyrkan i Kangasniemi före konfirmationen. Jag blev konfirmerad på Kristi himmelfärds dag 11.5.1972 i kyrkan i S:t Michel. Vi var 19 i gruppen, tio flickor och nio pojkar. Och så dövprästen. Det var en massa elever, föräldrar och släktingar i kyrkan. Efter själva konfirmationen åt pojkarna och flickorna i dövskolans matsal och ute på gården.

Vem var präst?

–Det var dövpräst Veikko Väätäinen, som var hemma från Kuopio. Han var en behaglig präst och kunde teckna bra. Men han förklarade aldrig vad de bibliska sakerna betydde.

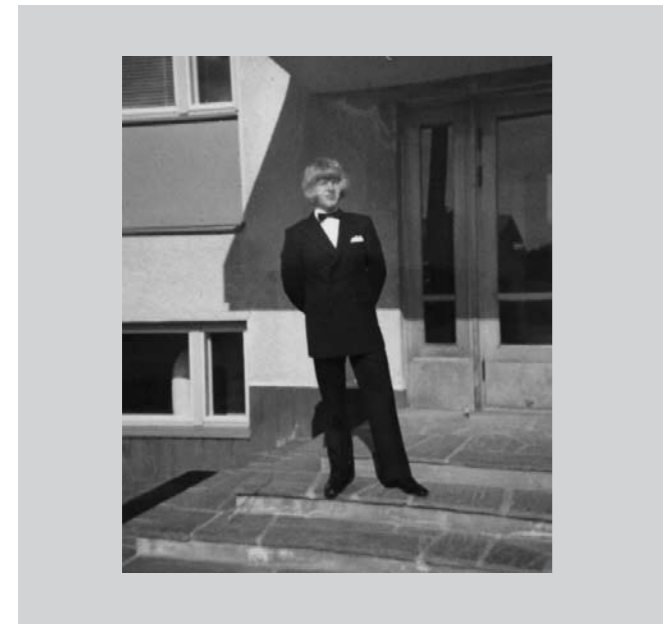
Minns du något av själva undervisningen?

–Jag kommer alltid ihåg de tio buden som ett viktigt inslag i undervisningen.

Var det spännande att bli konfirmerad?

–Inte var jag nervös i kyrkan, vi var ju stor grupp.

Jorma Rantala på dövskolans trappa.

Tidens mode – flickorna hade korta kjolar och pojkarna långt hår.

Efter konfirmationen gick jag kvar i mellanskolan för döva ännu ett år, och fick mitt slutbetyg 31.5.1973. Efter mellanskolan sommarjobbade jag i ett växthus. Sen gick jag två år på byggnadslinjen på Turun kuu-lovammaisten ammattikoulu.

Konfirmationspräst var Veikko Väätäinen.

Familjen Rantala: Jorma med pappa Eero och mamma Maila.

Var dina föräldrar med i kyrkan?

–Min pappa Eero, mamma Maila och farfar Viljami, samt min farbror Arne Rantala med frun Leena och deras barn Juhani, Timo och Heli var med. Jag fick nog presenter, en kamera, en armbandsklocka, guld-ring och en slipsnål. Ringen har sällan använt, den passar inte så bra ihop med finsnickerijobb. Men jag har både ringen och slipsnålen kvar i en låda, och har använt dem på fester. Och kostymen jag hade har hållit sig bra i 47 år!

Som konfirmerad ”stor pojke”, fanns det något man nu fick börja göra?

–Jag var redan 16 år och åtta månader när jag blev konfirmerad. Jag minns att jag var intresserad av att ta foton med den nya kameran.

*Hannele Rabb ställde frågorna
Jorma Rantala svarade
Foton: Ur Jormas arkiv*

*Hur gick det till då du konfirmerades?
Får vi intervju dig?
Ta kontakt med dövprästen.*

Dövprästen hälsar

Hej på er! Det är roligt att minnas tider som varit. Ibland lär vi oss något av det vi gjort, men oftast gör människan samma saker – och misstag – om och om igen. Nu skall vi ändå minnas det som blivit bra!

Detta nummer innehåller mycket historia. Det är Jorma Rantas tur att minnas tillbaka till sin konfirmationsdag. Om den kan du läsa här bredvid. Brita Edlund har skrivit en text om Döva och hörselskadade barns stödförening/DHBS och dess 40-åriga historia. Om detta kan du läsa på s.14-15.

I år har det gått 30 år sedan den käre dövprästen Eino Savisaari avled i sjukdom. Enligt många döva tog Gud honom hem till himmelen alldeles för tidigt. I våra minnen och hjärtan lever han kvar. En del kanske har kvar psalmböcker, Biblar eller annat som Eino har gett dem. För en del var han konfirmationspräst, andra har han kanske vigt till äktenskap eller jordfäst en kär avliden. Brita Edlund har skrivit en minnestext om Eino. Du finner den på s.6 i detta nummer.

Nästa år fyller Dövas församlingsblad 40 år. Det kommer att uppmärksammas på olika sätt. Men jag berättar mer om det en annan gång.

Hoppas ni får en skön sommar! Låt oss njuta av Guds skapelse. Alla dofter, färger och de olika bär och frukter som vi får.

Maria

Eino Savisaari in memoriam

Det har nu gått 30 år sedan vi den 2 maj 1989 nåddes vi av sorgebudet, att vår kära dövpräst och vän Eino Savisaari gått bort i cancer, endast 55 år gammal. Den sjukdom han så tappert kämpade emot i nästan ett år.

Han föddes den 4 oktober 1933, som det fjärde och yngsta barnet till Elias och Rakel (f. Karlsson, från Åland) Savisaari. Båda föräldrarna var döva men alla 4 barnen hörande. I familjen Savisaari fanns det dövhet i flera generationer, vilket gjorde att teckenspråket var det naturliga och självklara språket. Det gjorde också att alla syskonen fostrades till medlemmar i dövsamfundet. Men de behärskade flytande finskt och svenskt teckenspråk och talade flytande finska och svenska. De gick i finsk skola i Åbo. Eftersom mor Rakel kom från Åland, firade barnen sommarloven där och talade svenska med sina morföräldrar och andra släktingar.

Redan som liten kände Eino ett stort ansvar att ställa upp för sina föräldrar som tolk. En stor del av sin ungdomstid ägnade han åt att tolka, döva kom alltid i första rum för honom.

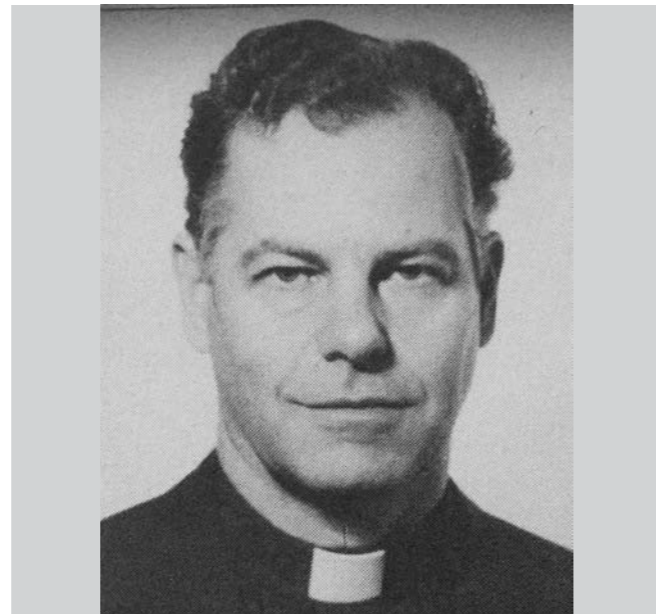
Ägnade sitt liv åt döva

Eino had e egentligen drömt om att bli pilot, men fadern tyckte att han skulle bli präst. Då han började studera teologi vid Åbo akademi stod det klart för honom att han skulle bli dövpräst och ägna sitt liv åt döva. Han prästvigdes 1961 och skötte tjänsten som dövpräst för ärkestiftet (Åbo stift) och Borgå stift, dvs. den svenska dövprästtjänsten fram till sin död.

Men hans arbetsfält och -insats var vidsträckt. Inte bara långa resor i hela Svenskfinland och Åboland, han arbetade också med Dövas mission, ekumeni, Finlands Dövas Förbunds biståndssamarbete, Dövas världsförbunds verksamhet, teckenspråksfrågor, teckenspråkslärare och -tolkutbildningen etc. Han var alltid på väg och utan sin familj hade detta inte varit möjligt!

Hade tid för alla

Målet för hans verksamhet var inte bara att stärka dövas ställning i samhället, utan att framförallt ge dem andliga värden. ”En människa lever inte bara av bröd

och jämlikhet, man behöver inre ro och harmoni, det kan man bara få av Gud, genom Jesus Kristus.” Detta predikade han varhelst han drog fram.

På sitt alltid så tålmodiga, vänliga och stillsamma sätt gjorde han alla sammankomster till en andakt. Han delade med sig, han hade tid för alla. Vi är många som har starka personliga minnen av Eino. Det är från olika förrättningar, dop, konfirmationer, vigslar, begravningar, kurser, läger, hembesök, gudstjänster, andakter etc.

De som deltog i hans förrättningar och gudstjänster, döva som hörande, kände sig alltid inkluderade. Han talade och tecknade samtidigt, som ingen annan! Det var som om språkerna flätades ihop på ett märkligt sätt!

Einos testamente till alla döva blev översättningen av Markusevangeliet, till teckenspråk. Det bandades och blev färdigt kort innan han insjuknade igen i januari 1989.

Jag kände en stor glädje att på nytt få titta på Markusevangeliet. Eino lever, inte här, men han finns! Vi bär en älskad väns och dövprästs minne i våra hjärtan.

Text: Brita Edlund

Ordförklaring: Treenighet

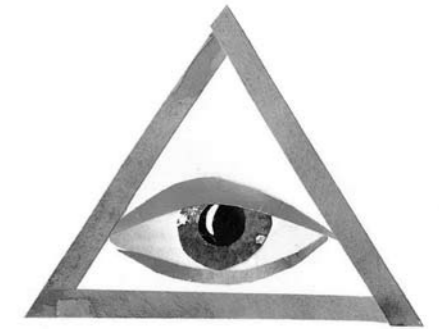
Kristna tror på en Gud. Vi tror inte att det finns flera gudar, bara en, men Gud har flera persona. Gud är Fadern, Sonen och Helig Ande.

Fadern är skaparen

Vad gör han? Han har skapat allt och vakar över allting.

Varför kallas han Fadern? Allting kommer från Fadern. Fadern älskar oss människor så som vi älskar våra barn.

Symbol: Fadern brukar avbildas som ett öga som ser allt. Ögat är ofta inne i en rätsidig triangel.

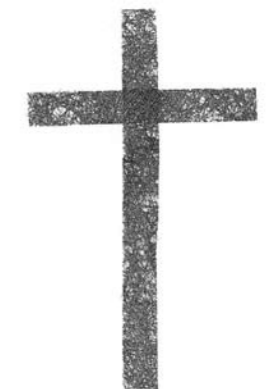

Sonen är Jesus

Vad gör han? Jesus som föddes till jorden av jungfru Maria. Han levde som människa och dog på korset. Jesus var ändå ingen helt vanlig människa. Jesus var också Gud, han gjorde under. Kristna tror att Jesus fortfarande lever. Fastän vi inte kan se Jesus är han med oss när som helst och var som helst.

Varför kallas han Sonen? Jesus kallas sonen för att han föddes som en människa till jorden.

Vilken symbol har Sonen? Sonens symbol är ett kors, antingen tomt eller med Jesus på (krucifix).

Helig Ande är ett andeväsen

Bibeln förekommer Helig Ande som vind, eld och duva.

Vad gör han? Anden är en kärlekens kraft som finns hos Gud och kommer till människorna. Anden är den kraft som påverkar oss, så att vi börjar tro.

Varför kallas han Helig Ande? Helig innebär att det tillhör Gud. Helig Ande är en gudomlig kraft.

Symbol? Helig Ande avbildas som en duva.

Det går att jämföra treenigheten med vattnets olika former. På samma sätt som vatten kan vara hårt som is, flytande som vatten och lätt som ånga är Gud Fadern, Sonen och Helig Ande – samtidigt.

I Irland är Treklövern en symbol för treenigheten.

Text: Maria Lindberg

Döva seniorer möttes för kultur i Åbo

Finlands Dövas Förbunds 18:e kulturevenemang för seniorer ordnades 17-19 maj i strålande vackert vårväder i Åbo.

Det första kulturevenemanget för seniorer arrangerades år 1981 i Tammerfors och om två år blir det jubileumssamling på samma ort. Programmet i Åbo bjöd som seden brukar på rundtur i staden, utställningar av hobbyarbeten, tävlingar i frågesport samt gemensamt underhållningsprogram, god mat och trevlig samvaro för de ca 500 deltagarna.

Under årens lopp har deltagarmängden varit ganska konstant, men i år kunde en minskning märkas i deltagandet i de olika utställningarna och programnumren som de döva själva bidrar med. Är det åldern som kommer emot?

Döva seniorers kulturevenemang har alltid haft tur med vädret, så även i år. Fredagseftermiddagen inleddes med bussrundtur i Åbo med omgivningarna. Bussarna startade från övernattningsplatsen Linnasmäki och första besöksmålet var det trähus vid Agricologatan där Carl Oscar Malm 20 januari 1860

grundade landets första statliga dövskola. Byggnaden, omgiven av fina gamla träd och med en vacker trädgård, är idag i privat ägo, men minnesplattorna på väggen berättar om husets historia. Det stenhus på tidigare Ryssämäki som tidigare inhytte matsal och övernattningsprogram för eleverna hör idag till Turun Yliopisto och området heter numera Yliopistonmäki (Universitetsbacken). Guiden berättade bl.a. att det var i närheten av skolbyggnaden som Oscar Malm förlorade sin häst i en drunkningsolycka ute på Aura å. Malm försökte rädda sin häst ur isen, men det var ett hopplöst företag.

Under rundturen i Åbo besöktes också Aboa Vetus & Ars Nova där man kan gå bland de medeltida ruinerna i staden men också titta på moderna konst. Den vackra kvällen tillbringades till slut ute på Runsala där de två busslasterna seniorer förplägnades på Villa Kuuva sommarcafe. Kaffe med blåbärsparpa

Guidning utanför Carl Oscar Malms hus där den första statliga dövskolan i Finland grundades år 1860.

Kvällssamling ute på Runsala. På väg in till hamnen i Åbo ett Silja Line-fartyg.

kade jättegott ute i naturen där man kunde vandra i trädgården och beundra trafiken på väg in mot Åbo hamn. Med här, liksom under det övriga programmet var tolkarna från Lev i vårt språk-projektet, vars 4:e och sista kursår nu var avslutat.

På lördag och söndag flyttade evenemanget in i Sigynsalen vid Varvstorget. Salen har fått sitt namn av museisegelfartyget Sigyn som ligger för ankar vid kajen. Sigynsalen har en stigande läktare och nästan 400 sittplatser. I byggnaden finns också flera mindre salar som alla fått namn efter skeppsvarvet Crichton-Vulcan som tidigare verkade i byggnaderna.

Rolf ställde sig på scenen och lekte med språken.

Rolf W tillsammans med det spanska skådespelarparet som gör The Maloes Show.

Lördagens program omfattade invigning, uppvisningar, lunch, uppvisningar samt frågesport, både för lag och individuellt. Lördagens festmiddag avnjöts på Hotell Marina Palace. Huvudartister under kvällsprogrammet var The Maloes show, ett skådespelarpar från Barcelona i Spanien, bekant även från Internet.

Söndagens avslutning fick ca 100 deltagare avnjuta utomhus eller i cafeteria eftersom salen bara rymmer 400 deltagare. Tyvärr fanns ingen återgivning via videokärmar. Paneldiskussion, uppvisningar, prisbelöningar av bästa bidrag och deltagare samt högtidlig avslutning med överlämning av uppdraget till arrangören 2021, Dövas förening i Tammerfors tillsammans med Dövas förbund.

År 2020 arrangeras motsvarande kulturevenemang för alla åldrar, både barn och vuxna, samma tid på våren, i Joensuu.

*Text: Rolf Westerlund & Iwe Ekström
Foto: Rolf Westerlund & Maria Lindberg*

En del av de gamla industridetaljerna har bevarats i aulan utanför Sigynsalen.

Jesus har uppstått – påskmässor i fyra städer

Stilla veckan finns till för att vi kan lugna oss och förbereda oss inför påsken. För en dövpräst blir den ändå inte så stilla. Då händer det en massa roligt tillsammans med döva i olika församlingar!

Med start i Borgå

Den teckenspråkiga nattvardsgudstjänsten i Borgå firades i 15.4 kl. 18 Lundagatans kapell. Kapellet finns i finska församlingshemmet, högst uppe under taket. Dövprästen i Helsingfors, Janne Rissanen var liturg och ledde gudstjänsten. Han berättade om de olika händelserna i Stilla veckan i inledningsorden. Maria Lindberg predikade utgående från en av påskdagens evangelietexter. Efter gudstjänsten var det som ofta kyrkkaffe i ett rum nära kapellet. Deltagarna tecknade ivrigt om aktuella ärenden och önskade varandra en glad påsk.

I Borgå hölls gudstjänsten i takvåningen. Janne Rissanen på bild.

Mångsidigt i Vasa

Följande dag reste Maria till Vasa. I Vasa var dövpräst Marja Saukkonen liturg, Maria predikade. Diakon Sanna Ala-Välkkilä tecknade psalmerna och en del av liturgin tillsammans med församlingen. Det var en stor församling, bestående av döva, hörande, barn, vuxna och seniorer.

I Jakobstad samlades bl.a. paret Sandström och paret Bjong.

Välbesökt i Jakobstad

Också nattvardsgudstjänsten i Jakobstad onsdagen 17.4 var välbesökt. Nästan alla teckenspråkiga var på plats. I Jakobstad tecknade Maria hela nattvardsgudstjänsten själv. Petra Karlstedt tände altarljusen som ett tecken på att gudstjänsten började. Gun-Britt Westerlund assisterade vid nattvarden. Också här gick vi nöjda hem från kyrkkaffet.

I Helsingfors tecknades en känlostark dialogpredikan.

Dialogpredikan i Helsingfors

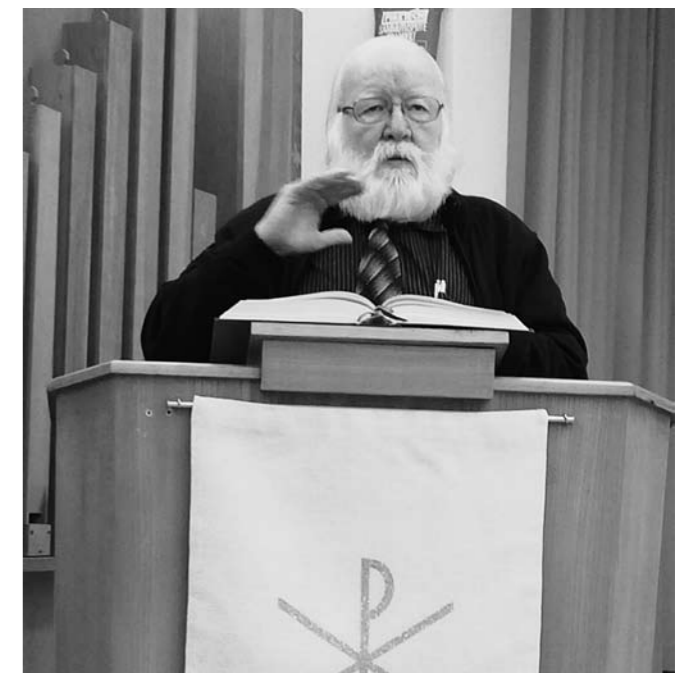
På påskdagen den 21 april firades en teckenspråkig påskmessa i Hermanstad diakonihus i Helsingfors. Maria tecknade liturgin. Janne tecknade predikan tillsammans med diakon Päivi Korhonen. De förmedlade budskapet genom att leva in sig i olika känslor – från skärtorsdagens och långfredagens sorg

till påskdagens glädje. Tyger i olika färger förstärkte känslorna. Flera döva församlingsmedlemmar hade också uppgifter i mässan. Risto Rautanen tecknade evangelietexten. Ekaterina Kukkonen och Tuula Ikonen tecknade förbönen. I gudstjänsten tändes ett ljus för en avliden. Församlingen bad också för ett nydöpt barn. Också här bestod församlingen av döva och hörande, barn, vuxna och äldre.

Det är fint att kunna fira vår Frälsares födelsedagsfest med så många människor och på så många olika sätt.

Text: Maria Lindberg

Foto: Maria Lindberg & Anna-Maria Slotte

Risto Rautanen tecknade evangelietexten.

Påskgudstjänst i Brändö kyrka

Jag och mina teckenspråkselever i Vörå besökte den teckenspråkiga påskgudstjänsten i år igen. Gudstjänsten var på en tisdag, och då har vi våra kurskvällar. Därför passade det bra att lämna klassrummet och få se andra tecknande människor. Kyrkan var upplyst av världsluset, det hade varit en riktigt varm apriildag med klarblå himmel. I kyrkan var vi ca 20 personer. Gudstjänsten var tvåspråkig och leddes av dövprästerna Marja Saukkonen och Maria Lindberg. Diakon Sanna Ala-Välkkilä ledde psalmsången.

Vid kyrkkaffet gick jag och eleverna igenom vilka

nya tecken de hade snappat upp av det som prästerna tecknade.

–Det som hör till påskbudskapet, sa Eivor Svarvar. Och NÅD. Bönerna kunde jag nog förstå.

–JERUSALEM, fyllde Eivors man Yngve i. Och BEKÄNNA.

–Det var såna tecken som hör till Jesu lidande och död, sa Anna-Lisa Hannus-Öling. Och tecknet för JUDAS. Och PETRUS, nyckeltecknet.

–LÄRJUNGE lärde jag mig, sa Margit Heikius. Den lektionen fick vi väl vara nöjda med!

Text & foto: Hannele Rabb

Marja Saukkonen och Maria Lindberg ledde gudstjänsten.

Medan vi drack kaffe gick vi genom de tecken vi hade lärt oss.

Döpt

Romeo Alexander Johannes Rantala
född 11.1.2019, döpt 23.3.2019 i Laukas
Föräldrar: Jenna Puttonen och Diego Rantala

Avlidna

Marja-Liisa Virtanen
f. 17.1.1951, Lahtis
d. 31.1.2019, Lahtis

Simo Kujala
f. 5.6.1938, Halso
d. 13.2.2019, St Karins

Pentti Olavi Simberg
f. 23.12.1930, Norrmark
d. 21.2.2019, Björneborg

Maija Iida Kyllikki Nylander
f. 26.8.1935, Hyvinge
d. 28.2.2019, Åvik, Hyvinge

Terttu Kaarina Martola
f. 19.1.1936, Karttula
d. 9.3.2019, Åvik, Hyvinge

Annikki Marjatta Lahtinen
f. 14.1.1927, Norrmark
d. 14.3.2019, Hapuoja

Pekka Sakari Ruottu
f. 30.4.1952, Raumo
d. 16.3.2019, Åvik, Hyvinge

Tack, min Gud, för vad som varit,
tack för allt vad du beskär.
Tack för tiderna som farit,
tack för stund som inne är.

Tack för ljusa, varma vårar,
tack för mörk och kulen höst.
Tack för redan glömda tårar,
tack för friden i mitt bröst. (Psb 306:1)

Händelsekalender

18.8 kl 11 Kyrkogångsdag på Rosenlunds prästgård i Jakobstad. Gudstjänst, lunch och lite program före kaffet. Var och en betalar sin lunch. Kaffet är gratis.
Anmälning till Maria Lindberg senast 9.8.

Resursgruppen på instagram

Nu kan du få information om vad som är på kommande också via instagram. Du hittar kontot på namnet **kyrkansdovarbete**. Följ oss gärna!

Information om gudstjänster och annat program finns också på text-tv s. 797/8-11 (och 558/34 på finska).

Tidningstrubbel

De senaste två numren av Dövas församlingsblad har inte utkommit som de ska. Nummer 4/2018 blev försenat pga. ett mänskligt misstag. En del av läsarna fick nummer 1/2019 med fel namn, eftersom det av misstag kommit ett fel i adresslistan.

Jag är väldigt ledsen över detta.

I samband med ovan nämnda trubbel, märkte jag också att tidningen inte kommer fram till alla på adresslistan. En del av tidningarna skickas tillbaka till mig. Kanske har den som beställt tidningen flyttat och glömt att meddela sin nya adress?

Om du känner någon som gärna vill ha Dövas församlingsblad, men inte längre får tidningen, be då denna person kontakta mig (kontaktuppgifterna finns på bakpärmen).

Mvh,
Maria Lindberg, ansvarig utgivare

Dövprästen har semester

21-30.6
15.7-6.8

GLAD SOMMAR!
önskar redaktionen

DHBS rf 40 år – en tillbakablick

40 år är en lång tid, men ändå känns det som om det var för några år sedan! Minnena är klara och energin då var enorm, för vi kämpade för en livsviktig sak, att förbättra alla förutsättningar för döva barns liv och framtid.

Ni ska få göra en resa med mig hur det hela började, varför det började och varför det faktiskt var en kamp. För det fanns ingenting. Jo, en dövskola i Borgå som var grundad 1846, men som var i ett så uselt skick, både andligen och bokstavligen. Det måste snabbt göras något för att inte skolan skulle "rasa ihop", det hotet fanns både andligen och bokstavligen.

Det fanns dock livskraftiga dövföreningar, men de var väldigt slutna för att de var de enda platser där döva kunde känna sig helt fria, hemma och vara obehindrade i samvaron med varandra. Att planera, bestämma, verka och trivas, allt detta helt på egna villkor, utan hörandes inblandning eller "besserwisser"-attityd. Alla de som hade gått i skolan, de forna eleverna, ville absolut ha skolan kvar. Den var deras kulturvagg.

Så här gick de första 15 åren:

1974 och 1975 föddes sönerna Christopher och Robert, båda döva.

1976 gjorde vi det första besöket på dövskolan. Där det fanns sju elever och tre lärare, varav en rektor, samt ett elevhem med sex elever. Det fanns ett hot att Dövskolan skulle stängas pga för lite elever och man uppmanade vår familj att "byta till Hesari", det vill säga välja finsk dövskola eller flytta till Sverige. Vi ville ingendera, utan bli hemma i Finland på finlandssvenska.

1977 flyttade vår familj till Borgå.

1978 ordnade Aira-Liisa Roiha en familjekurs på Malmåsen/Malminharju, med tio familjer. Vi fick den första kontakten med andra döva barn och döva vuxna och lärde känna dövprästen Eino Savisaari.

1979 grundades DHBS med stöd av Hörselskadade Barns Föräldraförbund rf:s ordförande Michael Tillander. Familjer med döva barn började flytta till Borgå. Fler elever kom till skolan och fler lärare måste anställas.

Döva och hörselskadade barns stödförening rf grundades i Borgå 7.4.1979. Den första styrelsen fr.v. Karin Kronlund-Saarikoski, Yngve Lindholm, Anna-Lisa Nylund, Brita Edlund och Bo Lindberg.

1980 grundades Dövas församlingsblad på initiativ av Kalle Skogster, handikappkonsulent på Stiftsrådet i Borgå stift. Redaktionen utgjordes av Eino Savisaari, som hade hand om andakt, dövas mission och bibliska begrepp/förklaringar. Alf Bjong, ordförande i Jakobstadnejdens döva rf. hade hand om det som hände i dövvärlden, Kalle Skogster hade hand om ekonomi och tryckning och jag, Brita, var representant för DHBS och gav info om vår verksamhet samt hade hand om mittuppslaget, dvs. barnbladet.

1981 ordnade vi läger tillsammans med stiftsrådet, familjer med döva barn deltog och Eino var lägerledare. Detta ordnades varje år, varannan gång i Österbotten och varannan gång i Nyland/Åboland.

Svenska arbetsgruppen vid Dövas förbund bildades, Berit Petäjäinen, Alf Bjong och jag, Brita var

Adressförändring / Ny prenumerant

Fyll i och skicka in blanketten om du flyttar eller om du vill få Dövas församlingsblad.

Namn: .....

Tidigare adress: .....

Ny adress: .....

Skicka blanketten till:
KCSA / Maria Lindberg
PB 210
00130 Helsingfors

eller meddela dina uppgifter till: maria.lindberg@evl.fi

medlemmar i gruppen som ordnade den första skolträffen i Borgå, 135-årsjubileet, med 130 deltagare.

1982 DHBS var med och nystartade Borgånejdens döva rf. som legat i träda sedan kriget. Vi hade aktivt samarbete med dövas förening. Och på dövskolan sågs vi varannan tisdag, träffen samlade 50-60 deltagare per gång. Vi hade en teaterklubb för barn och deltog i NSU:s (Nylands svenska ungdomsförbund) teaterdagar. Vi lyckades ordna pengar i statsbudgeten för att sanera dövskolan. Dessutom tog vi initiativ till och startade specialdaghemmet Snäckan i Ytteresse så att de österbottniska barnen fick gå sina två förskoleår i hemknutarna innan de kom till Borgå. Vi var också med och startade den första finlandssvenska tolkkursen, och ordnade 3-stegs teckenspråkskurser för familjer med döva barn. Lärare var Inga Lassfolk, Caj Fagerlund och jag, Brita. Vi föreslog med stiftsrådet att vi borde få egen dövpräst för svenska döva, då församlingen växer.

1983 Dövskolan sanerades och återinvigdes.

1984 startade vi Tyst teater med stora dockor som vi fått till gåva av teater Totem i Uppsala.

1986 ordnades dövskolans 140-årsjubileumsfest i Borgå tillsammans med Borgånejdens döva och Döv-

skolan. DHBS ordnade studieresor till Örebro för att bekanta oss med yrkes- och gymnasieutbildningen. Vi for också till Stockholm, till Manillaskolan, i form av utbytes- och vänskapsresor till respektive skolor så att elever och lärare fick bekanta sig med varandra. Vi bjöd in teater Totem från Uppsala till Dövskolan, med bla pjäsen Hackkycklingen och Sheherazade från Tusen och en natt. Familjedagar och -läger ordnade vi också. Dessutom översatte vi Juha Paunus bok *Levande teckenspråk I*, ett material för teckenspråksundervisningen som används runtom i Svenskfinland.

1993 då Dövskolan, sedermera Svenska skolan för hörselskadade stängdes, förändrades DHBS:s verksamhet. Från att ha varit nära knuten till dövskolan samlade vi fortfarande familjerna, oberoende av hörselskadans art. Vi var till stöd för familjerna, barnen, skolorna de gick i, deras lärare, samt samarbetade och stödde de ambulerande hörselpedagogerna som anställdes då skolan upphörde. Dövskolans byggnader såldes till privatpersoner men bysten av dövskolans grundare Carl-Oscar Malm står stolt kvar på gården och kommer förhoppningsvis att så förbli.

*Text: Bredlund
Foto: Ur Brita Edlunds arkiv*

TA KONTAKT MED DÖVPRÄSTEN

SMS

050-3427129

WhatsApp

facebook

Maria Lindberg

E-post

maria.lindberg@evl.fi

skype

maria.lindberg@evl.fi

Post

KSCA / Maria Lindberg
PB 210
00130 Helsingfors

Besök

Södra kajen 8
Helsingfors